

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри загальноінженерних
дисциплін та обладнання

Протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.

Зав. кафедри

_____ О. В. Омельченко

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри іноземної
філології, українознавства

та соціально-правових дисциплін

Протокол № 1 від 09 вересня 2022 р.

Зав. кафедри

_____ С. А. Остапенко

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ІНФОРМАТИКИ ТА ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 4

Розробники: Ляшенко О. С.,
Удовіченко Г. М., к.п.н.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для ЗВО спеціальності 035 «Філологія»
Семестр (осінній / весняний)	весняний
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Кількість змістовних модулів	2
Лекції, годин	18
Практичні / семінарські, годин	22
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	80
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	2,7
самостійної роботи студента	5,3
Вид контролю	залік

2. Програма навчальної дисципліни

Мета – формування системи знань про нове наукове направлення – прикладна лінгвістика, яке вивчає взаємозв'язок комп'ютерних систем з лінгвістикою, а також формування вмінь та навичок необхідних для ефективного використання засобів сучасних інформаційних технологій у майбутній професійній діяльності.

Завдання – надання базових знань з основ інформатики та з загального мовознавства, поняття технології автоматизованої обробки текстової інформації та основних функціональних можливостей найбільш розповсюджених електронних словників та систем машинного перекладу.

Предмет – використання та впровадження систем машинного перекладу при перекладі слів та текстів за допомогою електронних словників.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Основи прикладної лінгвістики

Тема 2. Текстовий процесор MS WORD.

Тема 3. Функціонування мови як засобу передачі інформації.

Тема 4. Он-лайн словники у сучасній лінгвістиці

Тема 5. Теорія та практика машинного перекладу

Опанування дисципліни дозволяє забезпечити:

1) формування:

інтегральної компетентності:

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі

професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

загальних програмних компетентностей:

здатність бути критичним і самокритичним;

здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями;

здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;

уміння виявляти, ставити та вирішувати проблему;

здатність працювати в команді та автономно;

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

фахових програмних компетентностей:

усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ;

здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні;

здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних фактів;

здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань;

здатність здійснювати перекладацьку діяльність різних видів;

2) досягнення програмних результатів навчання:

ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;

організувати процес свого навчання й самоосвіти;

використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності;

знати й розуміти систему мов, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності;

розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів;

аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють;

знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності;

збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання;

знання ролі перекладача та принципів професійної діяльності; володіння прийомами забезпечення якості перекладу (вичитування, критичне оцінювання, редагування, зворотний переклад);

володіти різними видами стратегій, методів та прийомів для здійснення ефективної перекладацької діяльності одноосібно і в команді;

володіти науково-технічною термінологією та адекватно застосовувати її у процесі перекладу;

аналізувати та розуміти та ситуацію на ринку перекладацьких послуг з урахуванням вимог до роботи перекладача, професійного стандарту.

3) набуття **результатів навчання** (згідно Дублінських дескрипторів):

– **знання:**

системи понять теорії інформації;

способів пошуку у мережі Інтернет;

понять та видів інформаційних технологій;

принципів перекладу текстів за допомогою комп'ютерних програм;

можливостей створення сайтів у мережі Інтернет;

методики предперекладацького аналізу тексту, що сприяє точному сприйняттю вихідного висловлювання;

– **уміння/навички:**

користуватися мережею Інтернет, як глобальною базою даних та джерелом інформації;

використовувати ресурси мережі Інтернет у майбутній професійній діяльності;

користуватися електронними словниками;

перекладати тексти за допомогою систем машинного перекладу; користуватися програмами пам'яті перекладів;

аналізувати, систематизувати, вибирати види, прийоми і технології перекладу з урахуванням характеру тексту, що перекладається, умов і етнокультурних особливостей здійснення комунікації іноземними мовами;

здійснювати письмовий переклад з дотриманням норм лексичної еквівалентності, дотриманням граматичних, синтаксичних і стилістичних норм;

оформляти текст перекладу в комп'ютерному текстовому редакторі.

– **комунікація:**

ефективно встановлювати і підтримувати комунікацію в навчальних ситуаціях, здійснювати чіткі та детальні повідомлення на різні теми та аргументувати свою позицію щодо обговорюваної проблеми;

вільно спілкуватись із носіями мови, чітко, детально висловлюватись з широкого кола тем, виражати свою думку з певної проблеми, наводячи різноманітні аргументи за і проти;

– **відповідальність і автономія:**

застосовувати міжкультурне розуміння у процесі безпосереднього усного і писемного спілкування в академічному та професійному середовищі;

належним чином поводити себе і реагувати у типових академічних, професійних, світських і повсякденних ситуаціях, а також знати правила взаємодії між людьми у різних ситуаціях.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Основні поняття прикладної лінгвістики. Робота з програмами					
Тема 1. Основи прикладної лінгвістики	10	2	-	-	8
Тема 2. Текстовий процесор MS WORD	30	4	6	-	20
Тема 3. Функціонування мови як засіб передачі інформації	20	2	4	-	14
Разом за змістовим модулем 1	60	8	10	-	42
Змістовий модуль 2. Можливості Internet – технологій. Системи машинного перекладу					
Тема 4. Он-лайн словники у сучасній лінгвістиці	40	6	8	-	26
Тема 5. Теорія та практика машинного перекладу	20	4	4	-	12
Разом за змістовим модулем 2	60	10	12	-	38
Усього годин	120	18	22	-	80

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема заняття	Кількість годин
1	Практичне заняття Текстовий редактор MS WORD. Простий пошук у документі. Пошук з використанням підстановочних знаків.	2
2	Практичне заняття Текстовий редактор MS WORD. Навігація документом. Використання стилів. Робота з об'єктами.	2
3	Практичне заняття Текстовий редактор MS WORD. Створення таблиць.	2
4	Практичне заняття Пошук інформації в мережі Інтернет.	2
5	Практичне заняття Транслітерація: використання он-лайн конверторів. Оформлення літератури.	2
6	Практичне заняття Електронні словники. Електронні енциклопедії.	2
7	Практичне заняття Робота з термінологічними базами даних.	2
8	Практичне заняття TRADOS. Робота з MILITTERM.	2
9	Практичне заняття TRADOS. Створення тематичних словників.	2

10	Практичне заняття Системи машинного перекладу. Лексичні та орфографічні помилки.	2
11	Практичне заняття Системи машинного перекладу. Граматичні помилки.	2
Всього		22

5. Розподіл балів, які отримують студенти

Вид контролю: залік

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються впродовж семестру (100 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру (очна форма навчання)

№ теми практич- ного заняття	Аудиторна робота					Позааудитор- на робота	Сума балів
	Тестові завдан- ня	Виконання практичних завдань теми	Обговорен- ня теоретичних питань теми	Індиві- дуальне завдання	ПМК	Завдання для самостійного виконання	
Змістовий модуль 1							
Тема 1		4				2	6
Тема 2		4				2	6
Тема 3		4				2	6
Тема 4		4				2	6
Тема 5		4		5		2	11
Разом змістовий модуль 1		20		5	5	10	40
Змістовий модуль 2							
Тема 6		4				2	6
Тема 7		4		5		2	11
Тема 8		4				2	6
Тема 9		4		10		2	16
Тема 10		4		4		2	10
Тема 11		4				2	6
Разом змістовий модуль 2		24		19	5	12	60
Разом							100

Оцінювання студентів протягом семестру (заочна форма навчання)

Поточне тестування та самостійна робота				Сума в балах
Змістовий модуль 1	Індивідуальне завдання	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	100
20	20	20	40	

Загальне оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами виконання завдань практичного спрямування, а також за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	